

Lovforslaget sættes under Forhandling.

Formanden: Under Forhandlingen om dette Lovforslag vil ogsaa samtlige de øvrige paa Dagsordenen opførte Lovforslag kunne omtales.

Jensen (Klejs): I den Tale, hvormed den højtærede Finansminister forelagde Finanslovsforslaget for dette Ting, og tillige i den Tale, hvormed Ministeren forelagde de Lovforslag, der her er til Behandling, gav Ministeren en Begrundelse for Fremsettelsen af disse Forslag. Denne Begrundelse faldt i to Dele: en Del, hvori der pegedes tilbage paa de finansielle Konsekvenser af allerede vedtagne Love, en anden Del, hvori Ministeren pegede fremad og nævnte Foranstaltninger, der skulde træffes i den nærmeste Fremtid, og som vilde kræve pekuniære Ofre, samt pegede paa Love til Afhjælpning af Bolignøden, Jordlove og sociale Love, der ligeledes var paa-krævet gennemførte, saa snart det overhovedet var muligt at skaffe de hertil fornødne Penge. Jeg kan paa Partiets Vegne tiltræde denne Ministerens Begrundelse for Fremsettelsen af disse Forslag; vi finder dem fyldestgørende.

Den højtærede Finansminister fremsatte tillige en Omtale af Statsfinanserne og kom derunder ogsaa til at nævne Statsvirksomhederne. Saavel af denne Omtale som ved at se paa forskellige Summer paa Finansloven faar vi et uhyggeligt Indtryk af, i hvor ringe Grad Statsvirksomhederne har Karakter af at være egentlige Aktiver. Paa det forelagte Finanslovsforslag findes et Underskud paa Statsvirksomhederne paa 893 000 Kr. Underskuddet var paa det nys omdelte Statsregnskab $39\frac{1}{2}$ Mill. Kr. og er paa den gældende Finanslov $26\frac{2}{3}$ Mill. Kr. Af Oplysninger i Bladene i den seneste Tid har vi set, at Postvæsenet i 7 Maanedes har givet et Underskud paa godt 7 Mill. Kr. Dette kan være en yderligere Understregning af Nødvendigheden af at gennemføre Portotakstforhøjelsen. Vi har ligeledes i de seneste Dage faaet Oplysning om, at Statsbanerne fra April til Oktober har givet et Underskud paa ca. $10\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Finansministeren udtalte, idet han nævnte disse Forhold, at Publikum havde reageret overfor Takstforhøjelser, og han ansaa det derfor for umuligt at fortsætte ad denne Vej for at opnaa Balance. Heri er jeg ganske enig med den højtærede Minister. Jeg tror, at Opnaelsen af et rimeligt Forhold mellem de Udgifter, som Statsvirksomhederne forarsager, og de Indtægter, de skal afkaste,

kun kan søges gennem Beparelser. Naar Forholdet er dette, som ogsaa Ministeren pegede paa: at de rejsendes Tal er indskrænket, at den transporterede Godsmængde er gaaet ned, at Togenes Antal er betydeligt indskrænket, synes det mig, at Konsekvensen af disse faktiske Omstændigheder maa være, at der ogsaa maa kunne ske en Personaleindskrænkning.

Nu skal jeg gerne erkende, at en medvirkende Aarsag til det bedrøvelige Resultat for Statsbanerne i det forløbne Halvaar for en væsentlig Del er de store Kulindkøb til meget høje Priser. Jeg skal gerne indrømme, at en Institution som de danske Statsbaner kan ikke med Hensyn til en saa vigtig Vare som Kul leve af Haanden i Munden. Jeg skal ogsaa gerne indrømme, at det er let at være bagklog. Men jeg kan dog ikke tilbageholde en Bemærkning om, at disse meget store Kulindkøb til ualmindelig høje Priser ikke var nogen god Valutaforanstaltning. Nu vides det nemlig, at der er et betydeligt Prisfald ogsaa paa denne Vare. Det er mig saaledes bekendt, at Virksomheder, der lige saa lidt som Statsbanerne turde løbe Risikoen ved ikke at købe nu, ligger med Kul til 270 Kr. pr. Ton, og det er mig ogsaa bekendt, at der i den senere Tid er sket Udbud til store Virksomheder til 140—150 Kr. pr. Ton, og desuagtet har de ikke villet købe i Forventning om et yderligere Prisfald. Der kan derfor maaske paa denne Konto forventes nogen Bedring af Forholdene.

Hvis vi ser paa Indtægtsparagrafferne 1—7 paa det aflagte Statsregnskab med dets 594 Mill. Kr. og paa de samme Paragraffer paa indeværende Aars Finanslov med dens 428 Mill. Kr., hvortil formentlig kommer store Beløb paa Tillægsbevillingsloven, synes det mig, at ogsaa dette gør det ret indlysende, at vi ikke med eet Slag kan komme ned herfra, men at der ogsaa i det kommende Aar vil blive stillet store Fordringer til Statskassen. Dette illustrerede den højtærede Minister yderligere ved at nævne en Udgift alene til Lønninger og Pensioner paa 300 Mill. Kr. Ser vi paa denne Udgift og tænker paa, at paa den Finanslov, vi havde før Verdenskrigen, var de samlede Udgifter ca. 120 Mill. Kr., faar vi en Forestilling om, hvor svimlende Summer vi er kommet op paa paa Finanslovsforslaget, og jeg kan ikke tilbageholde en Bemærkning om, at det i Grunden ogsaa er foruroligende Summer. Ser vi paa Finanslovsforslagets § 5, paa hvilken Skatterne af fast Ejendom, Indkomst og Formue og Om sætning er opførte med 183 Mill. Kr., og op-